

Charles

Een grappige NSB'er

Humor - in combinatie met een perfect gevoel voor timing - kan in de politieke communicatie een machtig wapen zijn. Maar in onze tijd lijkt dit wapen in diskrediet geraakt. Rutte, Cohen, Verhagen en Wilders... er kan geen lachje vanaf. Ze zijn geen van allen geestig en al helemaal niet ad rem. Met Joseph Luns kon je tenminste lachen. Albert Kersten schreef een dikke pil over deze politicus die 33 jaar lang (een derde van de vorige eeuw!) de bekendste en belangrijkste Nederlander was. Een smetje op zijn blazoen was zijn lidmaatschap van de NSB, waarover hij later loog, maar dat liegen was volgens de schrijver van de biografie helemaal niet nodig geweest. De NSB van 1936 was immers 'vooral een nationalistische partij' zonder antisemitisch programma. Zeg maar de PVV van vandaag, maar daar kun je gelukkig geen lid van worden. Er is maar een lid, Geert Wilders, de Anton Mussert van onze tijd.

Terug naar Joseph Luns: die was woedend toen zijn lidmaatschap bekend werd en sprak van een 'links complot' om hem bij de Navo te verdrijven. In het buitenland haalde men zijn schouders op. 'Jacqueline,' had John Kennedy tegen zijn vrouw gezegd toen hij Luns aankondigde, 'this is a formidable fellow.' En Ethel Kennedy, de vrouw van de broer van de president, noemde hem 'that divine Dutchman'. Dat kwam doordat Luns met zijn charme en ad rem gemaakte grapjes een zeldzame kwaliteit bezat die wij slechts bij mensen als Churchill en Reagan tegenkomen.

De grappen van Joseph Luns misten ook wel eens hun doel. 'In een gesprek met Minister van Buitenlandse Zaken Dulles van de Verenigde Staten in 1958 over het lot van Indonesische infiltranten op Nieuw-Guinea (toen nog Nederlands grondgebied) ontging het Dulles wat Luns bedoelde met de opmerking dat de Papoea's doorgaans de infiltranten opaten, maar dat er wel problemen waren met de katholieken onder hen, omdat die op vrijdag alleen vissers wilden eten. Dulles lachte er niet om (volgens Luns was de familienaam van de *Secretary of State* de overtreffende trap van *dull*) en de ambtenaar schreef het braaf op in zijn verslag alsof het relevante informatie was.'

In het boek '1973, The Crucial Year', dat een jaar uit het leven van Henry Kissinger beschrijft, lezen we over een bezoek van Luns, 'a firm friend of the United States of many years standing'. En ook Israël kon altijd 100 procent op onze vriendschap rekenen. In de Yom Kippur oorlog was Amerika woedend omdat geen enkel Europees land toestemming wilde geven aan de vliegtuigen die volgeladen met wapens op weg waren naar Israël om te landen en te tanken - behalve Nederland. Dat kwam Amerika op een olieboycot te staan door de OPEC. 'Shortly thereafter OPEC extended the embargo to the Netherlands - the European government which had offered most support to U.S. policy, and where many of the biggest refineries were sited.' Ja, dat waren nog eens tijden. In Israël denken ze er vast met weemoed aan terug. En ook ik verlang nog wel eens terug naar die jaren. Want er werd tenminste af en toe gelachen in de politiek!

Charles Huijskens

Charles Huijskens is communicatieadviseur.
Huijskens Communications is gevestigd in Amsterdam.

**Joseph Luns bezat een
kwaliteit die wij slechts bij
mensen als Churchill en
Reagan tegenkomen**